

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z CHEMII
W ZESPOLE SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH I ZAWODOWYCH
im. KRÓLA WŁADYSŁAWA JAGIEŁŁY

Liceum Ogólnokształcące

rok szkolny 2017/2018

Podstawa prawna do opracowania Przedmiotowych Zasad Oceniania:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.
2. Wewnątrzszkolne Ocenianie zawarte w Statucie Szkoły.
3. Podstawa programowa.

I. Cele edukacyjne z chemii:

1. *Wykorzystanie, przetwarzanie i tworzenie informacji* – uczeń korzysta z chemicznych tekstów źródłowych, pozyskuje, analizuje, ocenia oraz przetwarza informacje pochodzące z różnych źródeł, ze szczególnym uwzględnieniem mediów, w tym Internetu.
2. *Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów* – uczeń zdobywa wiedzę w sposób badawczy: obserwuje, sprawdza, weryfikuje, wnioskuje i uogólnia; wykazuje związek składu chemicznego, budowy i właściwości substancji z ich zastosowaniem; posługuje się zdobytą wiedzą chemiczną w życiu codziennym, w kontekście dbałości o własne zdrowie i ochronę środowiska przyrodniczego.
3. *Opanowanie czynności praktycznych* – uczeń bezpiecznie posługuje się sprzętem laboratoryjnym i odczynnikami chemicznymi; projektuje i przeprowadza doświadczenia chemiczne.

II. Kontrakt z uczniami:

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami wewnątrzszkolnego oceniania.
2. Przedmiotowe zasady oceniania podawane są na początku każdego roku szkolnego.
3. Przedmiotem oceniania mogą być różne formy pracy uczniów: odpowiedzi ustne, kartkówki, sprawdziany, testy, prace domowe, aktywność na lekcji, udział w konkursach przedmiotowych, prace dodatkowe.
4. Obowiązkiem ucznia jest przystąpienie do zapowiedzianych pisemnych form sprawdzania wiadomości i umiejętności. Jeżeli uczeń opuścił zapowiedzianą pracę z przyczyn losowych, to powinien napisać ją w terminie uzgodnionym z nauczycielem, nie później niż dwa tygodnie od daty pisemnej formy. Po upływie tego terminu, w przypadku nieusprawiedliwionego niezgłoszenia się, uczeń powinien napisać zaległą formę sprawdzania wiadomości i umiejętności na pierwszych zajęciach na których jest obecny.
5. Uczeń może poprawić każdą ocenę niedostateczną z pisemnej pracy klasowej lub kartkówki i może jej dokonać tylko jeden raz w terminie 3 tygodni od daty oddania pracy.
6. Uczeń może poprawić w semestrze jedną niesatysfakcjonującą go ocenę pozytywną z pisemnej formy sprawdzania wiadomości i umiejętności i odbywa się to na zasadach ustalonych z nauczycielem.
7. Przy poprawianiu form pisemnych obowiązują te same kryteria, co w pierwszym terminie.
8. Uczeń otrzymuje poprawioną pracę klasową i kartkówkę do wglądu na lekcji, termin oddania prac nie może być dłuższy niż dwa tygodnie.

9. Uczeń ma prawo jeden raz w ciągu roku zgłosić brak przygotowania do lekcji – dotyczy klas mających 1godzinę tygodniowo chemii, trzy razy w ciągu roku – dotyczy klas mających dwie i więcej godzin chemii tygodniowo (nie dotyczy ustalonych wcześniej sprawdzianów lub zapowiedzianych kartkówek).
10. Ocenie nie podlega uczeń znajdujący się właśnie w trudnej sytuacji życiowej lub uczeń po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole, uczeń ma obowiązek taki fakt zgłosić nauczycielowi przed rozpoczęciem zajęć.
11. Uczniowie na zajęciach oraz podczas prac pisemnych mogą korzystać z tablic chemicznych i kalkulatorów, niedozwolone jest stosowanie kalkulatorów wbudowanych w telefony komórkowe.
12. Na lekcjach nie wolno używać telefonów komórkowych. Telefon powinien być schowany i wyłączony (ewentualnie wyciszony).
13. W przypadku gdy uczeń podczas wykonywania pracy pisemnej (sprawdzianu, testu, kartkówki) ma wyciągnięty telefon komórkowy lub korzysta z innej niedozwolonej pomocy, skutkuje to unieważnieniem pracy pisemnej, wpisaniem oceny niedostatecznej oraz uwagi do dziennika.
14. Uczniowie z opinią Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej mają odpowiednio dostosowany poziom wymagań edukacyjnych.

III. Obszary podlegające ocenianiu:

Na lekcjach chemii ocenianiu podlegają:

1. wiadomości – uczeń wie i rozumie,
2. umiejętności – uczeń potrafi (sprawności i kompetencje),
3. postawy - zaangażowanie w procesie nauczania- uczenia się, aktywność, systematyczność.

IV. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia:

- **Odpowiedzi ustne** - przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech do pięciu ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych - z całego działu;
- **Sprawdziany pisemne** - przeprowadzane po zakończeniu każdego działu, zapowiadane tydzień wcześniej. Sprawdziany mogą zawierać dodatkowe pytania (zadania) na ocenę celującą;
- **Kartkówki** obejmujące materiał z trzech do pięciu ostatnich lekcji, nie muszą być zapowiadane;
- **Prace domowe**;
- **Aktywność na lekcji** zapisywana jest przy pomocy znaków „+” i „-” Uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobry, gdy zgromadzi pięć plusów, gdy uzyska ich mniej, w końcu semestru zostają one zamienione odpowiednio przy „++++ -” ocena dobry, przy „+++ - -” ocena dostateczny, przy „++ - - -” ocena dopuszczający. „+ - - - -” lub „- - - - -” dają ocenę niedostateczną. **Na jednej lekcji uczeń może otrzymać tylko jeden plus.** W przypadku dużej aktywności na lekcjach uczeń może otrzymać kilka ocen za aktywność.
- **Praca w grupach:** Uczniowie nawzajem oceniają wykonaną przez siebie pracę w grupach, uwzględniając: wkład pracy w planowaniu działań, poprawne wykonanie doświadczenia i umiejętność posługiwania się sprzętem laboratoryjnym, przestrzeganie przepisów bhp, sposób uzasadniania swojego stanowiska, współdziałanie w podejmowaniu decyzji, przyjmowanie na siebie odpowiedzialnych ról (lider, sekretarz), sposób zaprezentowania rezultatów pracy grupy;
- **Prace dodatkowe**, schematy, plansze, wykresy, rysunki, okazy wzbogacające zbiory i inne w skali dobry-bardzo dobry oraz w postaci plusów, które przeliczane są na oceny analogicznie jak za aktywność na lekcji;
- **Udział i osiągnięcia w konkursach.**

Wagi dla poszczególnych form oceny:

Forma	Waga (I termin)	Waga (poprawa)	Kolor w dzienniku
<i>Sprawdzian</i>	10	15	<i>czzerwony</i>
<i>Kartkówka niezapowiedziana</i>	8	10	<i>zielony</i>
<i>Kartkówka zapowiedziana</i>	7	9	<i>zielony</i>
<i>Odpowiedź ustna</i>	8	-	<i>niebieski</i>
<i>Aktywność</i>	5	-	<i>czarny</i>
<i>Zadanie domowe</i>	2 – 3	-	<i>czarny</i>
<i>Referat/Prezentacja</i>	2 – 3	-	<i>czarny</i>
<i>Praca w grupach</i>	3 – 5	-	<i>czarny</i>
<i>Konkursy</i>	10 – 20	-	<i>czzerwony</i>
<i>Arkusze maturalne</i>	0/wynik procentowy	-	<i>fioletowy</i>
<i>Próbnny egzamin maturalny</i>	0/wynik procentowy	-	<i>fioletowy</i>
<i>Poprawa oceny semestralnej/rocznej</i>	25	-	<i>czzerwony</i>

V. Kryteria oceniania z poszczególnych obszarów

1. W przypadku ***sprawdzianów pisemnych lub kartkówek*** przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny cyfrowe wg kryteriów:

- ***dla sprawdzianów***

100% - 95% + zadanie dodatkowe
o podwyższonym stopniu trudności - ocena celująca

100% - 91% - ocena bardzo dobra

90% - 75% - ocena dobra

74% - 51% - ocena dostateczna

50% - 35% - ocena dopuszczająca

34% - 0% - ocena niedostateczna

- ***dla kartkówek***

100% - 91% - ocena bardzo dobra

90% - 75% - ocena dobra

74% - 51% - ocena dostateczna

50% - 35% - ocena dopuszczająca

34% - 0% - ocena niedostateczna

2. ***Odpowiedzi ustne*** - przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość bieżącego materiału, w przypadku lekcji powtórzeniowej całego działu. Odpowiedź ustna oceniana jest pod względem rzeczowości, stosowania terminologii chemicznej, umiejętności formułowania dłuższych wypowiedzi, prowadzenia logicznego rozumowania. Ocenę celująca może uzyskać uczeń wówczas, gdy wykazał się wiadomościami i umiejętnościami wykraczającymi poza program nauczania, wskazującymi na szczególne zainteresowanie przedmiotem.

3. ***Zadania domowe i inne prace*** - obowiązkiem ucznia jest systematyczne odrabianie prac domowych. Termin wykonania pracy domowej ustala nauczyciel /krótkie zadania, ćwiczenia, notatki na następną lekcję/. Brak pracy domowej w odpowiednim terminie zostaje odnotowany przez nauczyciela w postaci oceny niedostatecznej.

4. ***Aktywność i przygotowanie do lekcji*** - uczestnictwo, pracę na lekcji i przygotowanie do niej nauczyciel ocenia na bieżąco wpisując ocenę lub odnotowując plusy i minusy w swoim zeszycie. Plus można uzyskać za krótką wypowiedź, zapis na tablicy, rozwiązanie ćwiczenia, wykonanie

doświadczenia, przyniesienie materiałów i inne przejawy aktywności. Minus można otrzymać za brak zaangażowania, brak potrzebnych materiałów (np. podręcznika).

5. **Udział w konkursach i olimpiadach** – traktowany jest jako przejaw szczególnego zainteresowania przedmiotem. Uczeń otrzymuje uwagę pozytywną i ocenę cząstkową. Przy spełnieniu warunków na ocenę bardzo dobry uczeń może uzyskać celującą ocenę śródroczną lub roczną.

VI. Kryteria śródrocznego i rocznego oceniania.

1. Ocena śródroczna i roczna wynika ze średniej ważonej ocen cząstkowych wg. kryteriów zawartych w Statucie Szkoły.
2. Uczeń może podjąć próbę podwyższenia proponowanej przez nauczyciela oceny śródrocznej lub rocznej (gdy jego średnia ważona ocen jest dostatecznie wysoka) przystępując do sprawdzianu obejmującego zakresem dany semestr/rok w ciągu trzech dni od zaproponowanej oceny.

VII. Kryteria dla danej oceny.

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- ma i stosuje wiadomości oraz umiejętności wykraczające poza zakres wymagań podstawy programowej dla danego etapu kształcenia,
- ma i stosuje wiadomości oraz umiejętności z zakresu wymagań podstawy programowej dla danego etapu kształcenia i stosuje je do rozwiązywania zadań problemowych o wysokim stopniu złożoności,
- formułuje problemy oraz dokonuje analizy lub syntezy nowych zjawisk,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach chemicznych szczebla wyższego niż szkolny lub na szczeblu szkolnym powyżej 95% przewidywanej punktacji.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach podstawy programowej,
- stosuje zdobytą wiedzę i umiejętności do rozwiązywania problemów oraz zadań problemowych (nowych),
- wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy, np. układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic chemicznych, encyklopedii i Internetu,
- biegłe zapisuje i bilansuje równania reakcji chemicznych oraz samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o dużym stopniu trudności,
- projektuje i bezpiecznie przeprowadza eksperymenty chemiczne.

Ocenę **dobrą** uzyskuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach podstawy programowej,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań lub problemów,
- korzysta z układu okresowego pierwiastków chemicznych, wykresów, tablic chemicznych i innych źródeł wiedzy chemicznej,
- zapisuje i bilansuje równania reakcji chemicznych,
- bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne,
- samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o średnim stopniu trudności.

Ocenę *dostateczną* uzyskuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach podstawy programowej, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań lub problemów,
- korzysta z pomocą nauczyciela z takich źródeł wiedzy, jak: układ okresowy pierwiastków, wykresy, tablice chemiczne,
- z pomocą nauczyciela zapisuje i bilansuje równania reakcji chemicznych oraz rozwiązuje zadania obliczeniowe o niewielkim stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne.

Ocenę *dopuszczającą* uzyskuje uczeń, który:

- ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w wymaganiach podstawy programowej, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- rozwiązuje, z pomocą nauczyciela, typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje proste eksperymenty chemiczne, zapisuje proste wzory i równania reakcji chemicznych.

Ocenę *niedostateczną* otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w wymaganiach podstawy programowej, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- nie potrafi rozwiązywać zadań teoretycznych lub praktycznych o niewielkim stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- nie zna symboliki chemicznej,
- nie umie napisać prostych wzorów chemicznych i najprostszych równań chemicznych nawet z pomocą nauczyciela,
- nie potrafi bezpiecznie posługiwać się prostym sprzętem laboratoryjnym i odczynnikami chemicznymi.

VIII. Ewaluacja PZO.

Jest procesem ciągłej, nieformalnej oceny efektów PZO. Na bieżąco nauczyciel przyjmuje uwagi uczniów, rodziców w celu uzyskania informacji zwrotnej o zaletach i wadach PZO dając możliwość jego ulepszenia. Po upływie każdego roku szkolnego PZO podlega ewaluacji.

Opracowała: Małgorzata Zajęc